NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.

Rok VIII. Kraków, niedziela 15 marca 1925 Nr. 62

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi i administracyi: Kraków, Orzeszkowej 7. Nr. telefonu 279. — Konto czekowe P. K. O. w Warszawie Nr. 141,123 w Krakowie.
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać do Administracyi. Komunikaty pr... uwzględnione. Rękopisów redakcya nie zwraca i za treść ogłoszeń redakcya nie odpowiada. Redaktor naczelny ... do 1 w południe.

Cena Numeru 15 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincyi mies. Zł. 3·40, kwrt. Zł. 10·20
w Krakowie z odnoszeniem do domu „ „ 3·60, „ „ 10·80
Na prowincyi: z przesyłką pocztową „ „ 4·20, „ „ 12·60
Zagranicą: z przesyłką pocztową „ „ 7·00, „ „ 21·00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0·10, wiersz milimetr. 1-szp. Zł. 0·15, nadesłano Zł. 0·40, wiersz milimetr. 1-szp. w tekście Zł. 0·60, wiersz milimetr. 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 0·75, gratulacyjne Zł. 8·—, inseraty zamiejscowe o 50%, zagraniczne o 100% drożej.

Wart Pac pałaca...

Kraków, 14 marca

(is) Tym razem popisało się „Wyzwolenie" swoim antysemityzmem. Stronnictwo, które na swym sztandarze wypisało walkę z reakcyą, stronnictwo postępowe, radykalne. Pan poseł Putek raczył łaskawie oświadczyć na posiedzeniu komisyi zagranicznej i konstytucyjnej, że Żydzi przez swoją ewentualną absencyę przy głosowaniu nad konkordatem ratyfikować będą konkordat. Innemi słowy, że pan poseł Putek i jego stronnictwo pójdą do wyborców i oświadczą im: „To Żydy winne, że Sejm zatwierdził konkordat z Kuryą apostolską, to Żydy winne, że chłop będzie musiał płacić podatki na utrzymanie kleru katolickiego. Huzia na Żydów".

Pan Putek wie, że chłop polski jest w gruncie rzeczy wierzący i katolicki, że trudno będzie mu wytłómaczyć niewłaściwości Konkordatu i wykazać, że w tej sprawie prawica jest reakcyjną, klerykalną etc. W sprawach walki społecznej sprawa jest łatwą. Można wskazać na wielkich agraryuszy, na wielki przemysł — na bezrobotnych i bezrolnych. Z konkordatem rzecz trudniejsza. Chłop, bezrolny czy uwłaszczony robotnik folwarczny czy parobek swoim nieskomplikowanym rozumem nie pojmie, czemu p. Putek bisurmani na konkordat, skoro sam jest katolikiem. Finezyi konkordatu, znamionujących pewien specyficzny kurs obecnej prawicy, chłop nie zrozumie, a zresztą ileż to razy właśnie agitatorzy P. P. S. i Wyzwolenia schlebiać muszą uczuciom religijnym chłopa i robotnika, aby go pozyskać dla swych haseł społecznych. Chłop religii od klerykalizmu nie odróżnia.

Znalazł tedy pan Putek medicamentum. Powie chłopu, że to Żyd uchwalił konkordat z Papieżem, a wtedy już chłop zrozumie wszystko. Zrozumie, że to jest rzecz zła, bo żydowska, godząca w lud — — chrześcijański, bo to antychryści powołali pana St. Grabskiego, żeby się układał z Papieżem. Chłop poskrobie się za uchem, coś tam nie bardzo tego, ale jedno zrozumie i usłyszy: słowo Żyd! I to hasło wystarczy, by chwycił za widły (figuralnie albo i dosłownie) — — na reakcyę polską, którą chce zwalczać p. Putek, nie, — na Żyda.

Polska ma specyalną lewicę. Widzieliśmy ją na Zjeździe młodzieży akademickiej we Wilnie, podziwialiśmy ją w jej reprezentancie p. Putku, podziwiamy ją dzień w dzień w Sejmie, w słowach a jeszcze bardziej w — czynach. I dziwić się tu, że reakcya jest w Polsce tak przemożną, jeśli ma taką lewicę. Nie inaczej: reakcya ma tę lewicę. To jej wasal — zawsze, gdy chodzi o Żyda. Gdy Żydzi głosowali zgodnie ze swem przekonaniem w r. 1905 na Jagiełłę w Warszawie, prawica rozpasała antysemityzm aż do granic rozruchów antyżydowskich, walcząc przeciw lewicy — Żydem. Gdy teraz lewica markuje opozycyę wobec konkordatu ze względów taktycznych, pcha znowu Żyda między sprychy kół partyjnych. Tak samo jak prawica. Prawica wymyśla lewicy od wojtów i parobków żydowskich, lewica czyni to samo.

Wszędzie, w państwach oświeconych lewica rozumie, że antysemityzm jest najklasyczniejszym instrumentem reakcyi i jej integralną częścią. Wszędzie na Zachodzie lewica zdaje sobie sprawę z tego, że podsycanie antysemityzmu jest równocześnie wzmocnieniem reakcyi wogóle. Tylko u nas (trochę w Austryi, o Rumunii nie mówimy, bo tam wogóle lewicy niema) lewica nie chce zrozumieć, że walcząc takiemi argumentami jak p. Putek, zadaje cios — sobie samej. Bo jakże p. Putek wytłómaczy później chłopu, że równouprawnienie i demokracya, realizacya konstytucyi wobec Żydów jest pożądaną, skoro dziś w sposób zaczerpnięty z taktyki Hakenkreuzlerów wskazuje na Żyda jako na przyczynę krzywdy chłopskiej w sprawie, która ma ot taką łączność z Żydami, jak ostatni czyn p. Putka — z demokracyą i uczciwością polityczną.

Nie wiemy, jakiem będzie stanowisko Koła żydowskiego w tej sprawie, która zresztą pośrednio tyczy się wszystkich obywateli państwa, a nie tylko katolików. Jedno jednak jest pewnem. Koło Żydowskie nie jest prawną przynależnością ani prawicy ani lewicy. Koło żydowskie prowadzi własną politykę i postępuje tak, jak jej każe postulat obrony społeczeństwa żydowskiego w ramach interesu państwowego. Czasy, kiedy Żydzi jak barany szli do urny wyborczej za panem Daszyńskim, zasugerowani jego słodkiemi słówkami, albo jak majufeśniki propinatorskie, by głosować za tym lub owym ekscelencyą, skończyły się, a do roli piłki stronnictw polskich żydostwo już nigdy się nie zdegraduje, bez względu na to, czy p. Grünbauma pochwali lub zgani „Głos narodu" czy też „Naprzód".

Społeczeństwo żydowskie wie, że tylko szczere demokratyczne stosunki mogą wprowadzić system sprawiedliwości wobec Żydów. Temu też procesowi chce pomóc. Żydostwo może być sprzymierzeńcem demokracyi, lecz nie podnóżkiem pseudodemokracyi, gotowej każdej chwili zrobić to, co zrobił p. Putek ostatnio. To też dotąd — poza sprawą numerus clausus, której prawnemu ustaleniu P. P. S. przeciwstawiła się godnie (Panowie może nie będą zadowoleni z naszej pochwały) — lewica polska, by wyrazić to drastycznie, ani palcem w bucie nie kiwnęła, aby urwać łeb hydrze antysemickiej. Tu leży wielka i tragiczna przepaść między polską lewicą a lewicą na Zachodzie.

To też dziś niestety mimo pewnych pozorów, nieszczerych zresztą i lękliwych, różnicę między prawicą a lewicą w jej stosunku do Żydów określić można: „Wart Pac pałaca, a pałac Paca".

—o o—

Dalsza dyskusya nad konkordatem

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 13. 3 Sin. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisyi administracyjnej toczyła się dalsza dyskusya nad konkordatem. Przemawiali posłowie Dębski (Piast), który z pewnemi zastrzeżeniami wypowiedział się za ratyfikacyą, Głąbiński (ZLN), Matakiewicz (Kat. lud) oraz Bagiński z Wyzwolenia. yskusya ukończona będzie we wtorek, poczem komisya przystąpi do dyskusyi szczegółowej.

Przeciw Watykanowi na Litwie

Kowno, 13. 3 PAT. Zgłoszona w sejmie kowieńskim interpelacya ludowców w sprawie konkordatu mimo uznania nagłości została odrzucona 30 przeciwko 21 głosom.

Kowno, 13. 3 PAT. Policya zabroniła odbycia zwołanego przez studentów wiecu przeciwko Watykanowi.

Ordynacya wyborcza do gmin

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 13 3. (Sin) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisyi administracyjnej toczyła się dyskusya nad art. drugim ordynacyi wyborczej do gmin wiejskich, wprowadzającym system pluralny wyborów. Referent pos. Pawłowski (grupa Bryla) wypowiedział się przeciw wszelkim cenzusom i wniósł na skreślenie art. drugiego. Wniosek referenta poparł pos. Jaworowski (PPS), natomiast pos. Kozłowski (ZLN) bronił systemu cenzusów wysuwając swoje propozycye. Dyskusyi jeszcze nie wyczerpano.

Przeciw gospodarce urzędów ziemskich

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 13 3. (Sin) Na posiedzeniu komisyi budżetowej omawiano budżet ministeryum reform rolnych. W dyskusyi zabrał głos pos. Sommerstein (Koło żydowskie), który poruszył skandaliczną działalność urzędów ziemskich, ilustrując szeregiem drastycznych przykładów tendencyę wyrugowania żydowskiej własności ziemskiej.

Co było wczoraj w Genewie?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń. 13 3. (D) Z Genewy donoszą: N dzisiejszem posiedzeniu Rady Ligi narodów zapadła jednomyślna uchwała, by oba ekspose, francuskie i angielskie, w sprawie protokołu genewskiego postawić na porządku dziennym VI. dorocznego zgromadzenia Ligi.

Na dzisiejszem posiedzeniu uchwalono również zamianować francuskiego członka komisyi międzysojuszniczej do spraw zagłębia Saary, p. **Raulta**, prezsem tej komisyi.

Czechosłowacya za protokołem

Wiedeń, 13. 3 (D.) Z Genewy donoszą: Na dzisiejszem rannem posiedzeniu zabrał głos Benesz, który oświadczył, że Czechosłowacya pozostanie wierna zasadom protokołu genewskiego. Benesz zbijał zarzuty Chamberlaina przeciwko protokołowi.

* * *

Paryż, 13. 3 PAT. Intransigeant zamieszcza wywiad swego korespondenta z Beneszem, który powiedział, że uważa dyskusye nad protokołem genewskim za najważniejsze zdarzenie doby obecnej. Nie wierzył on nigdy w to, aby protokół genewski został odrazu przez wszystkich przyjęty w całości. Byłoby jednak błędem przyjmować, że z powodu odrzucenia tego protokołu przez Anglię jest on już pogrzebany. Protokół zawiera sprawy o tak wielkiem znaczeniu dla zachowania pokoju światowego, że prędzej czy później będzie przyjęty przez wszystkie narody.

Nie tak rychło odbędzie się konferencya w sprawie rozbrojenia

Waszyngton, 13. 3 PAT. United Press. Urzędowe koła uważają oświadczenie Chamberlaina w Genewie za przygotowanie drogi dla konferencyi rozbrojeniowej planowanej przez Coolidgea wskazują przy tem coprawda na to, że konferencya rozbrojeniowa planowana przez Ligę narodów nie jest jeszcze zaniechana. W międzyczasie toczą się nieobowiązujące dyskusye przygotowawcze, jakkolwiek z powodu odpornego stanowiska Francyi liczą się ze znaczną zwłoką w konferencyi, którą miały zwołać Stany Zjednoczone. Coolidge zamierza wysłać zaproszenia tylko wtedy, jeżeli sukces będzie całkowicie zapewniony. Ponieważ rząd amerykański jest obecnie zupełnie zaabsorbowany sprawami polityki wewnętrznej, przeto nie należy oczekiwać rychłego zwołania konferencyi.

Coolidge forsuje Warrensa

Waszyngton, 13. 3 PAT. Mimo zapadłej już uchwały senatu, prezydent Coolidge postanowił jeszcze raz przedłożyć senatowi do zatwierdzenia nominacyę Warrensa na generalnego prokuratora. Prezydent Coolidge spodziewa się zmiany stanowiska kilku radykalnych republikanów, którzy ostatnio głosowali przeciwko rządowi. Odpowiedni wniosek wpłynął już do senatu.

Kto kandyduje na prezydenta rzeszy?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń. 13 3. (D) Z Berlina donoszą, że niemiecka partya ludowa postanowiła poprzeć **kandydaturę Jarresa** na prezydenta Rzeszy. Stronnictwa centrum nadal trwają przy kandydaturze Marksa. Natomiast socyal-demokraci wysunęli kandydaturę premiera pruskiego Ottona Brauna.

Duże wrażenie wywarła wiadomość, że stronnictwa demokratyczne wystąpią z kandydaturą prezesa rządu badeńskiego — **Hellpachta.** Hellpacht liczy lat 48 i uchodzi za najwybitniejszeg mowcę niemieckiego.

Tak więc, jak na razie, wszystkie stronnictwa wystąpią z własnemi kandydaturami. — Wobec tego jest rzeczą wysoce wątpliwą, czy pierwszy wybór da pozytywny rezultat. Prawdopodobnie trzeba będzie wybór kilkakrotnie przeprowadzać.

Stresseman o stanowisku Niemiec wobec paktu gwarancyjnego

Niemcy nie chcą sprowokować zmiany swej granicy wschodniej.

Berlin, 13. 3 PAT. Minister spraw zagranicznych Stresemann udzielił korespondentowi Koelnische Zeitung wywiadu na temat stanowiska Niemiec w kwestyi bezpieczeństwa.

Pierwsze rozmowy na temat bezpieczeństwa Stresemann rozpoczął w grudniu roku ubiegłego z dyplomatami zainteresowanych mocarstw w Berlinie. Podobne rozmowy przeprowadził także sekretarz stanu Schubert. Rząd niemiecki znajdował się wówczas w obliczu przedłużenia okupacyi strefy kolońskiej, a nadto przyjęcie protokołu genewskiego wydawało się coraz bardziej oddalone. Niemcy musiały się liczyć z możliwością, że mocarstwa zachodnie w poszukiwaniu innych gwarancyi pokojowych zawrą pakt potrójny, zwrócony przeciwko Niemcom. W tych okolicznościach rząd niemiecki uznał za stosowne podjąć sam inicjatywę w sprawie bezpieczeństwa. Jakkolwiek sprawa odszkodowań została już uregulowana przez przyjęcie planu Davesa, opinia francuska nie przestała się obawić napaści niemieckiej. Wobec tego stanu opinii francuskiej, rząd niemiecki postanowił powołując się na kroki poprzednich rządów niemieckich w tej oświadczyć przez swoich posłów w Paryżu, Londynie, Rzymie i Brukseli gotowość Niemiec do przystąpienia z państwami pasiadającemi interesy nad Renem do paktu gwarantującego status quo w tej części Europy, celem zaś zaznaczenia swej pokojowości, rząd niemiecki oświadczył jednocześnie gotowość podpisania z wszystkimi sąsiadami Niemiec traktatów rozjemczych, jakie już był podpisał z Szwajcaryą i Szwecyą.

Przypuszczam, że prezes gabinetu francuskiego któremu zawdzięczamy porozumienie londyńskie, chce nam użyczyć współpracy w tej kwestyi. Nie wątpimy bowiem o szczerości i jego dobrej woli do pokojowego porozumienia z Niemcami. Dowiadujemy się też z zadowoleniem, że mimo wzburzenia prasy własnego kraju, Herriot wyraził swą wiarę w dobrą wolę Niemiec.

Następnie Stresemann stwierdził, że propozycye jego znalazły uznanie ze strony Chamberlaina, który przyrzekł mu współpracę Anglii w uregulowaniu kwestyi bezpieczeństwa. Niemiecki minister spr. zagranicznych spodziewa się również poparcia ze strony rządu włoskiego i belgijskiego. Tem dziwniejsze jest, że krok niemiecki wywołał takie bezgraniczne protesty w prasie innych krajów, we wszystkich bowiem rozważaniach Ligi narodów i dyskusyach nad ewakuacyą północnej Nadrenii chodziło tylko o rzekome zagrożenie bezpieczeństwa Francyi. Jak dalekim rząd niemiecki jest od prowadzenia polityki agresywnej gdzieindziej, widać już z jego gotowości podpisania daleko idących **traktatów rozjemczych z wszystkimi innymi krajami.**

Dlaczego zatem prasa polska zaczęła mówić o czwartym rozbiorze Polski i przedstawiać napad na sąsiadów wschodnich jako cel polityki niemieckiej. Dlatego, że Niemcy nie włączyły swoich granic wschodnich do paktu gwarancyjnego. Żadna myśl nie odegrała wśród aliantów w czasie wojny roli tak wybitnej, jak prawo samookreślenia narodów. W Niemczech niema żadnej partyi, od Hitlerowców do komunistów, któraby przyznała w swem sumieniu, że wschodnie granice Niemiec odpowiadają prawu narodów do samookreślenia. **Niemcy nie mają siły aby zmianę tych granic sprowokować, lecz także nie mają one woli w tym kierunku.** Jeżeli jednak artykuł 19 paktu Ligi narodów wyraźnie mówi, że traktaty nie mogące być wykonane, mogą ulec rewizyi, nikt nie może żądać od Niemiec, aby wyrzekły się definitywnie na przyszłość możności powołania się na artykuł ten, będący ostatnią ucieczką dla przyszłego rozwoju Niemiec.

Prasa amerykańska o granicach Niemiec

Waszyngton, 13. 3 PAT. Najpoważniejsze organy partyi republikańskiej New Jork, Times, Washington Post, oraz Public Ledger Philadelphia drukują artykuły wstępne, podkreślając konieczność zabezpieczenia status quo na zachodzie jak i na wschodzie od granic niemieckich zgodnie z traktatem wersalskim. Public Ledger Philadelphia atakuje w ostrej formie Anglię.

Protest artystów bolszewickich przeciwko „Krzywemu Zwierciadłu"

Moskwa, 13. 3 PAT. Charkowska prasa sowiecka ogłosiła protest artystów przeciwko leningradzkiemu teatrowi „Krywoje Zerkało", który odbywa obecnie tournee po Polsce. Krywoje Zerkało oskarżają o wystawienie ostrej satyry przeciwko ustrojowi sowieckiemu. Artyści sowieccy domagają się ukarania członków zespołu „Krywoje Zerkało" i wykluczenia ich z rodziny artystycznej ZSRR. (Jak wiadomo występy „Krywoje Zerkało" w Warszawie zostały przerwane z powodu zupełnego fiaska imprezy. — Red.)

Prof. Albert Einstein wyjechał do Argentyny

Berlin. (ŻAT.). Prof. Albert Einstein, twórca słynnej teoryi względności wyjechał do Argentyny celem wygłoszenia szeregu wykładów o swojej teoryi na tamtejszych uniwersytetach państwowych. Z powodu wyjazdu do Argentyny, prof. Einstein nie będzie mógł brać udziału w uroczystości otwarcia Uniwersytetu Hebrajskiego. Zaznaczyć należy, iż prof. Einstein przyjął zaproszenie na wyjazd do Argentyny przed ustaleniem terminu otwarcia uniwersytetu w Jerozolimie.

Podejrzany o zamordowanie córki - na wolności

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 13. 3 (D.) Z Budapesztu donoszą: [illegible] popołudniu został wypuszczony na wolność sędziwy Lorenz Leierer, stojący pod zarzutem zamordowania swej córki. Jak wiadomo dwóch znanych przestępców doniosło policyi, że Leierer padła ofiarą ichw spólnika, Juliusza Pedera. Zbrodniarza jednak dotąd nie schwytano.

Lorenz Leierer wystąpił za pośrednictwem swego adwokata z żądaniem wypłacenia mu odszkodowania w sumie 1 miliona koron węg. za niesłuszne podejrzenie.

Państwa wobec „Protokołu genewskiego“

Oświadczenia na Radzie Ligi narodów

Na czwartkowem posiedzeniu Rady Ligi narodów w odpowiedzi na deklaracyę Chamberlaina zabrał głos Briand, wygałszając jedno z najlepszych przemówień w swojej karyerze politycznej. Najważniejszym momentem było oświadczenie Brianda, iż rząd francuski zdecydowanie stoi na gruncie protokołu genewskiego i obrony ideowej strony protokołu. Briand pdkreślił niestałość tez polityki angielskiej, zaznaczył jednak, że jest optymistą, że promień nadziei jaki dostrzega w deklaracyi angielskiej chętnie notuje i jest gotów iść za nim, byle tylko osiągnąć podstawy bezpieczeństwa i unicestwić możliwość wojny. Twierdzenie Anglii, że protokół wymaga uzupełnienia i ulepszenia napawa Brianda również nadzieją, że udoskonalenia paktu będą dokonane dla wzajemnej gwarancyi wszystkich narodów, albowiem wszystkie narody i wielkie i małe i średnie zostały uznane w protokóle za równouprawnione i jednakowo zasługujące na pomoc i gwarancye bezpieczeństwa, aby mogły w pokoju i w pełnej niezależności pracować. System paktów i sojuszy przewidziany jest w protokóle i chodzi tylko o to, aby nie czynić ofiar, aby egoizm nie pozostawił za nawiasem pewnych rządów, które również mają prawo do obrony przed wojną. Pragnąć należy, aby przy nowych badaniach o ile okażą się one niezbędne wypłynął jeden wniosek stosujący się do wszystkich i dający pokój wszystkim.

Wkońcu Briand odczytał w imieniu rządu francuskiego deklaracyę, w której ogłosił, iż Francya stoi nieustępliwie na gruncie protokołu genewskiego. Następnie deklaracya podkreśla wyższość protokołu nad innemi rozwiązaniami, w następujących punktach:

1) Wojna po raz pierwszy w protokole została uznana za zbrodnię międzynarodową.

2) Protokół połączył ściśle i zgodnie z artykułem 8 paktu Ligi narodów pojęcie rozbrojenia i gwarancyi bezpieczeństwa.

3) Przez wprowadzenie idei arbitrażu obowiązkowego stworzono system pokoju ochronnego.

4) Wbrew opinii angielskiej, wyrażonej w mowie Chamberlaina, deklaracya francuska stwierdza, że w zakresie sankcyi protokół genewski nie wyszedł poza ramy paktu Ligi, a jedynie rozwinął jego zasady.

Rząd francuski nie odrzuca idei paktów regionalnych — przeciwnie chce je utrzymać, jednakże ściśle w obrębie protokołu i stwierdza stanowczo, że obrona jest jedynie możliwa, na gruncie protokołu.

Po Briandzie zabrał głos **Scijaloja** (Włochy), który poddał krytyce stronę techniczną protokółu przyłączając się do propozycyi angielskiej w sprawie układów regionalnych w ramach paktu i pod egidą Ligi narodów.

Przedstawiciel Japonii I s h i oświadczył, że Japonia jeszcze nie ukończyła badania protokołu.

H y m a n s zaznacza, że Belgia przyjęła i podpisała protokół, który stanowi b. poważny etap w organizacyi technicznej dzieła pokoju, sądzi jednak, że protokół nie rozwiązuje w sposób ostateczny zagadnienia bezpieczeństwa. Wreszcie Hymans zaleca zawarcie układów o charakterze obronnym odpowiadających specyalnym potrzebom i ujętych w ramach i duchu Ligi narodów.

Quinones de Leon stwierdza, że Hiszpania jest zwolenniczką arbitrażu; podpisała ona protokół genewski i w odpowiedniej chwili będzie go ratyfikowała. Hiszpania jest gotowa współpracować z Ligą narodów w każdem dziele mającem na celu zapewnienie gwarancyi pokoju świata.

Delegat Szwecyi U n d a oświadcza, że nie może obecnie przedstawić poglądów Szwecyi na kwestye protokołu, dał jednak do zrozumienia, że Szwecya wniesie na najbliższem posiedzeniu Ligi pewne poprawki.

G u a n i zaznacza, że Urugwaj przyjął protokół, który przedstawia dla Ameryki łacińskiej wielką siłę moralną.

M e l l o F r a n c o Brazylia wypowiada się za obowiązkowym arbitrażem i podnosi konieczność zorganizowania powszechnej pomocy.

Konferencja min. Skrzyńskiego z Lucienem Wolfem

Warszawski „Moment“ podaje z Genewy. 11 marca odbył min. Skrzyński konferencyę z przedstawicielem angielskiego „Board of Deputies“, Lucienem Wolfem. Minister zapewnił, że w porównaniu z innemi krajami, jest położenie Żydów w Polsce dobre i upoważnił L. Wolfa do opublikowania, że nie zaprzeczył w swem przemówieniu faktowi, podanemu w sprawozdaniu „Joint Foreingi Comitee“ w sprawie „obcych“ a polemizował wyłącznie z pos. Reichem, który zapewniał, iż min. Skrzyński miał rzekomo powiedzieć, że kwestya tzw. „obcych“ będzie załatwiona w duchu żądań żydowskich.

W końcu oświadczył min. Skrzyński Lucienowi Wolfowi, że we wszystkich sprawach odnoszących się do Żydów może się zwrócić do niego.

Nowy atak „Piasta“ na rząd

„Piast“ oficyalnie i jawnie nie przeszedł jeszcze do najostrzejszej opozycyi do rządu p. Grabskiego. O wiele jednak niebezpieczniejszą jest opozycya cicha skryta i strzelająca z zapłotu zatrutemi strzałami.

Możemy zanotować teraz świeży wypadek takiego ataku z zasadzki. Ciekawe bardzo wrażenie robi w każdym razie p. dr. Władysław Kiernik, były minister, były(a może i obecny „dojlidziarz), znany nam tak dobrze chociażby z procesu listopadowego, gdy występuje w pełnym rynsztunku bojowym przeciwko p. Grabskiemu. Zacytujemy tylko końcowy ustęp jego artykułu, by dać próbkę metody, którą Piastowcy stosują przy zwalczaniu obecnego rządu:

> Mówi się o wzrastającem bezrobociu i wymienia się cyfrę bezrobotnych na dwieście tysięcy. Ale zapomina się, że cyfra ta obejmuje tylko robotników w miastach, pozbawionych pracy w fabrykach i kopalniach, zapomina się, że na wsi w obecnej chwili pozbawionych jest pracy i środków do życia wiele setek tysięcy, jeśli nie miliony chłopów.
>
> Rząd, który nie jest w stanie ułatwić przeszkód w poszukiwaniu przez te rzesze pracy za granicą, obowiązanym jest pracy tej dostar-

H. D. NOMBERG

J. L. Perec.

5) (Ciąg dalszy.).

Ten oto modernizm oddalił się za dużo od swej pramacierzy, która go na świat wydała, był jednak dzieckiem swego czasu. Nietsche bowiem był apostołem wiary w siebie, siły i królewskości ducha, a modernizm wspomnianych pisarzy rozdzierał i łamał indywidualność, przepajał ją najgłębszym pesymizmem i wstrętem do życia.

Chciałbym podkreślić okoliczność, która wielce mnie intrygowała w owym czasie. Szopenhauer—pesymista uspokaja duszę, Nietsche—optymista zaś po chwilowem upojeniu się jego filozofią działa niepokojąco i przygnębiająco.

Pod wpływem Szopenhauera staje się człowiek mądrzejszym, dojrzalszym, spokojniejszym, pod wpływem zaś Nietschego jeszcze bardziej niespokojnym, jeszcze więcej spragnionym, przelękniomym i złamanym. Mamy przed sobą reakcyę ducha, wyrazem zaś tej reakcyi był — modernizm.

Rozumie się, że i Pereca nie ominęła ta fala. Był pod jej wpływem, jak wszyscy w owym czasie, ale w tem właśnie okazuje się nam wewnętrzna treść jego indywidualności jego najgłębsza niejako istota, że przy pierwszej sposobności otrząsa ze siebie te wpływy.

Obserwowałem go w owym czasie i przypominam sobie, jak walczył z tą modernistyczną falą. I nieraz zdawało mi się, że widzę przed sobą człowieka, który boryka się z ciemnymi duchami, z nieczystemi i obcemi swej istocie siłami. W głębi bowiem swej jaźni nie mógł się nigdy pogodzić z tym oddechem śmierci i rozkładu, który z owego kierunku płynął ku niemu. Duchowo był zupełnie dalekim i obcym od tego zjawiska, ale było to wszak ostatnie słowo, ostatni krzyk mody, ostatnia nowina dnia. Jakże więc mógł spokojnie przejść obok tego zjawiska?

Bo o wszystkiem na świecie mógł Perec mówić i myśleć, nic ludzkiego nie było mu obcem prócz — śmierci. Nie pokonał w sobie nigdy lęku przed śmiercią, nie uwolnił swej świadomości przed tą straszliwą zmorą. Długie lata był w warszawskiej gminie urzędnikiem — śmierci miał ciągle do czynienia z nieboszczykami, ale wątpię, czy oglądał własnemi oczyma kiedyś trupa.

Nie szedł nigdy za czyimś pogrzebem, unikał łoża ciężko chorego i nie mówił nigdy o zmarłych. Pamiętam wypadki, kiedy umierali ludzie w sile wieku, ludzie, których otaczał najtkliwszą i najserdeczniejszą miłością, a jednak uporczywie unikał potem najmniejszej wzmianki o nich. Nienawidził śmierci i tą samą nienawiścią otaczał ludzi zgrzybiałych, przypominających mu kwiaty cmentarne, nienawidził tego wszystkiego, co mu mogło w jakiśkolwiek sposób przypomnieć te wstrętne rzeczy.

Ale fala była zbyt silną. Z każdym dniem wzrastała, zalała całe współczesne mu pokolenie. Ciężkim kamieniem położyła mu się na duszy i hamowała przez rok czy dwa jego twórczość. Było to bezpośrednio po jego areszcie, aż do ukazania się czasopism „der Jud“ i „Hador“.

W głębinach duszy Pereca spoczywała słoneczna i rozśpiewana moc, która musiała mieć inną zupełnie atmosferę. Nie dopuszczała tak, jak rabi w „Złotym łańcuchu“ powszedniego dnia do siebie. Przy pierwszej też lepszej sposobności otrząsł się z wpływów tej złowrogiej fali.

Kręcił się wtenczas koło Pereca jakiś młody człowiek z Litwy, silny brunet, mówiący po rosyjsku tak jak rdzenny Moskal. Co sobotę można go było ze wszystkimi innymi znaleść w mieszkaniu Pereca przy ul. Ceglanej. Młody ten człowiek przywiózł ze sobą pierwszą książkę Gorkija a mianowicie tom jego nowel. Nie widziałem już w życiu większego zachwytu, głębszej radości niż ta, którą Perec przeżywał, czytając Gorkija. Oczy mu świeciły, gdy mówił o tej książce. Entuzyazm przeniósł się nawet na tego młodego człowieka, który zresztą niczem się nie odznaczał.

A nowele Maksyma Gorkija przyjęła ówczesna inteligencya jako powrót do zdrowego optymizmu, jako świeży zew życia. Ileż to razy Perec rzucał pod adresem rosyjskiej literatury sarkastyczne uwagi, nazywając ją „rosyjskiem barbarzyństwem“. Wszak żył w polsko- żydowskiem środowisku, ale maleńka ta książeczka zjawiła się niejako w samą porę, uwalniając go z ciężkiej, koszmarnej zgrozy.

(Ciąg dalszy nastąpi)

czyć ludności, zamkniętej i duszącej się bez możności zarobku w kraju.

Rząd, który zaniedbał wprowadzenia w życie reformy rolnej, musi umożliwić na razie przeżycie najcięższych czasów.

Nie żądamy jałmużny! Żądamy rozpoczęcia robót publicznych na wielką skalę, czy to przy regulacyach rzek, czy to przy melioracyach lub budowie dróg czy kolei, żądamy kredytów dla małych rolników na niski procent i dogodnego terminu spłaty!

Uznajemy konieczność rozpoczęcia ruchu budowlanego w miastach, ale z całym naciskiem żądać musimy przeznaczenia odpowiedniej części pożyczki amerykańskiej na produktywne inwestycye, wyżej wskazane, a zapewniające zarobek ludności wiejskiej.

Rząd p. Grabskiego, który swą polityką gospodarczą przyczynił się tak bardzo do zubożenia wsi, musi powetować złe, którego w znacznej mierze jest sprawcą.

Dotychczas słyszeliśmy o tem, że rząd p. Grabskiego zubożył miasto, a teraz p. Kiernik najniedołężniejszy z polskich ministrów występuje jako orędownik „bezrobotnych" rolników.

Rząd zaś p. Grabskiego urządza już drugi — raut tymczasem dla prasy by „uczcić" pożyczkę amerykańską. Istna komedya, która jest niestety bardzo smutną!

NADESŁANE.
Za rubrykę tę redakcya nie odpowiada.

Uniwersytet Jagielloński wobec otwarcia Uniw. hebrajskiego

Zaproszenie i odpowiedź Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Z rozmowy redaktora „Now. Dzien." z Rektorem X. Prof. Zimmermanem.

Jego Magnificencya, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego Ks. Prof. Dr. Zimmermann przyjął wczoraj jednego z redaktorów naszego pisma i wręczył mu na prośbę naszą odpis zaproszenia które otrzymał Uniwersytet Jagielloński od Komitetu Uniwersytetu hebrajskiego na uroczyste otwarcie Uniwersytetu, które odbyć się ma dnia 1. kwietnia br. Równocześnie Rektor udzielił nam odpisu odpowiedzi, jaką Uniwersytet Jagielloński wystosował do Komitetu Uniwersytetu hebrajskiego.

Zaproszenie, które otrzymał Uniwersytet Jagielloński brzmi:

המכללה העברית בירושלים
The hebrew University Jerusalem.
Telegrams: Zioniburo London.
Telephone: Museum 3817 (4 Lines)
University Committee 77 Great. Russell Street London W. C. 1

Jego Magnificencya Rektor
Uniwersytetu Jagiellońskiego
Kraków.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Mam zaszczyt załączyć niniejszem formalne zaproszenie do

UNIWERSYTETU JAGIELLONSKIEGO

z prośbą o reprezentacyę przy otwarciu nowego Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie.

Nowy Uniwersytet, na którego inauguracyę mamy niniejszem zaszczyt zaprosić jest pierwszą przez Żydów w okresie nowożytności założoną Wszechnicę. Ponieważ Palestyna jest kolebką wielkiej części cywilizowanego świata, jest powstanie na tej Ziemi najwyższej uczelni w celu pielęgnowania wiedzy wypadkiem zasługującym na uwagę.

Jak to wynika z załączonego opisu gmachu uniwersytetu i załączonych informacyi, ukoronuje ta instytucya szkolnictwo żydowskie w Palestynie, przyczem zbędnem byłoby specyalnie wyjaśniać, że Uniwersytet Hebrajski będzie otwartym dla młodzieży studyującej bez różnicy wyznania, rasy i narodowości.

Żydzi stworzyli już w Palestynie sieć wychowawczych instytucyi, obejmujących szkoły ludowe i średnie, seminarya naczycielskie oraz Instytut politechniczny. Z inauguracyą Wszechnicy Hebrajskiej w Jerozolimie zamkniętą będzie całość systemu wychowawczego hebrajskiego.

Inauguracya Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie — wydarzenie samo dla siebie pełne doniosłej powagi — będzie tembardziej pamiętną, ileże aktu otwarcia dokonać ma Lord J. Balfour, którego deklaracya z r. 1917 była podstawą uznania przez Radę Ligi Narodów historycznej łączności narodu żydowskiego z Palestyną, jak również nowoutworzenia jego Siedziby Narodowej w tym kraju.

Już z okazyi położenia kamienia węgielnego pod Uniwersytet w dniu 24 lipca 1918 roku, nadeszły od całego szeregu Uniwersytetów pisma powitalne. I jak mile widziane były te oznaki sympatyi, to jednak żywimy nadzieję, że przy pogodniejszych warunkach dni obecnych będzie nam dane powitać osobiście reprezentantów Wszechnicy Jagiellońskiej przy uroczystości otwarcia. Ich obecność w Jerozolimie będzie serdecznie powitana jako znak sympatyi wobec nowego Uniwersytetu i symbol węzłów, łączących świat naukowy.

Przykro nam, że ze względu na okoliczności, które się nie dały uniknąć, zaproszenie nasze wysyłamy tak późno. Komitet Przygot. liczy jednak, że będzie miał zaszczyt otrzymać odpowiedź tak rychłą, by było możliwem wydanie koniecznych zarządzeń w Jerozolimie dla przyjęcia i powitania przedstawicieli Waszej Wszechnicy.

Mam zaszczyt kreślić się itd.

Podpis nieczytelny.

ODPOWIEDŹ UNIWERSYTETU JAGIELLONSKIEGO.

L. 811/25

W Krakowie, dnia 6 marca 1925 r.

Do
Komitetu Hebrajskiego Uniwersytetu
w Jerozolimie.

Senat Akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie dziękuje uprzejmie za zawiadomienie i zaproszenie na uroczyste otwarcie nowego Hebrajskiego Uniwersytetu w Jerozolimie, odbyć się mające w dniu 1 kwietnia 1925 r.

Z uwagi na niemożność wysłania reprezentanta Uniwersytetu Jagiellońskiego na tę uroczystość Senat Akademicki przesyła na tej drodze życzenia pomyślnego rozwoju i rozkwitu dla nowej placówki Nauki.

W imieniu Senatu Akademickiego
Uniwersytetu Jagiellońskiego
Rektor:
Zimmermann, w. r.

* * *

Rektor Ks. Prof. Dr. Zimmermann w dłuższej rozmowie z redaktorem naszym dał wyraz radości i zadowoleniu, że powstaje nowa placówka wiedzy i nauki, których potrzeba zwłaszcza dzisiaj w okresie powojennym, jest wielką. Nowy Uniwersytet hebrajski w Jerozolimie będzie mógł — oświadczył Rektor — jako wszechstronny Instytut naukowy spełnić swoje zadanie kulturalne, a w szczególności archeologia i lingwistyka wschodnia, dotychczas badana dorywczo przez jednostki lub specyalne instytucye będzie mogła między innemi dziedzinami wiedzy zakwitnąć na nowym Uniwersytecie. — Nowy Uniwersytet będzie mógł służyć zintenzywowaniu kultury hebrajskiej i kultury wogóle na Bliskim Wschodzie. — W interesie kontaktu nowej Wszechnicy z Uniwersytetami europejskimi leżałoby, aby Uniwersytet hebrajski wydawał publikacye i enuncyacye i przesyłał je innym Wszechnicom. — Pan Rektor był mile uderzony, kiedy z ust naszego redaktora dowiedział się, że publikacye takie o treści naukowej już istnieją i wydawane są w języku hebrajskim i równocześnie w jednym z języków europejskich. Zapewnieniem sympatyi dla nowego przybytku nauki zakończył Rektor rozmowę.

KRONIKA.

Kraków, 14 marca

CENY N AMACE W ŁODZI, WADOWICACH I ANDRYCHOWIE.

„Łodzier Tugblat“ donosi, że po naradach w Kahale przy współudziale Rabinatu i piekarzy, ustalono zgodnie cenę za pud (przeszło 16 kg) mac na 18.— złotych, czyli 1.10 złotych za 1 kg.!!!

Z mąki krakowskiej wypieka mace Kahał wadowicki z zastrzeżonym dla swojej kasy zyskiem 50 groszy, po 1 zł. 70 gr.

Z tej samej mąki sprzedaje gmina Andrychowa mace po 1 zł. 50 gr.!!

Tytułem akcyzy (kolowej) pobiera magistrat krakowski 20 gr za kilogram.

Komentarze zbyteczne!

—o-o—

— **NASTĘPNA ŁAMIGŁÓWKA SKRZYŻOWANA** ukaże się ze względu na nawał obliczeń, połaczonych z ukończeniem konkursu dopiero w nastepna niedziele.

— **GOŚĆ ESTOŃSKI W KRAKOWIE.** W piątek rano przybył do Krakowa poseł estoński Webermann w towarzystwie delegata ministerstwa rolnictwa z Warszawy p. Borowika. Przed południem złożyli pp. Webermann i Borowik wizytę wojewodzie Kowalikowskiemu. Popołudniu odbyła się w Izbie handlowej zapowiedziana konferencya w sprawie handlu i przemysłu rybnego.

— **PRZEWODNICZĄCY WOJSKOWEJ ROZPRAWY LISTOPADOWEJ PRZYBYŁ DO KRAKOWA.** Jak się dowiadujemy, sędzia najwyższego sądu wojskowego w Warszawie pułk. dr Józef Dąbrowski przyjechał do Krakowa, celem zapoznania się z aktami dotyczącemi procesu wojskowego o zajścia listopadowe. Jak wiadomo pułk. Dąbrowski będzie przewodniczył rozprawie przy udziale czterech generałów dywizyi, jako asesorów. W tych dniach doręczone będą obwinionym akty oskarżenia.

— **POSIEDZENIE RADY PRZYBOCZNEJ** Komisarza rządu m. Krakowa odbędzie się w poniedziałek, dnia 16 bm. o godzinie 6 popoł. w sali konferencyjnej magistratu. Na porządku dziennym sprawa połączenia kolejowego Krakowa z Pińczowem.

— **BUDOWA NOWEGO CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO.** Wczoraj odbyło się posiedzenie sekcyi cmentarnej gminy żydowskiej, na którem prezydent gminy złożył sprawozdanie o stanie dotychczasowych robót na nowym cmentarzu, wskazując na wykonanie muru cmentarnego, bram cmentarnych i domu administracyjnego na cmentarzu, poczem st. radca magistratu Kłeczek przedstawił szczegółowy projekt dalszych robót około budowy domu przedpogrzebowego, urządzenia dróg i kwater, tudzież odwodnienia gruntu cmentarnego. Koszta tych robót obliczone na 60,000 zł. mają być pokryte w drodze pożyczki. Po dyskusyi uchwalono roboty z wiosną rozpocząć tak, by część cmentarza mogła być oddaną w lecie tego roku do użytku publicznego. Wnioski te przedłożone zostaną Radzie wyznaniowej do zatwierdzenia.

— **REJESTROWANIE I CECHOWANIE GALARÓW.** Państwowy zarząd dróg wodnych w Krakowie ogłasza na mocy rozporządzenia ministerstwa, że wszystkie galary i łodzie kursujące na Wiśle muszą być zarejestrowane i cechowane i wzywa właścicieli statków, galarów, łodzi, z wyjątkiem łodzi używanych do celów sportowych na Wiśle w obrębie wielkiego Krakowa, aby w czasie do końca marca 1925 zgłosili się w biurze państwowego Zarządu (ul. Rybacka 15) celem ocechowania objektów i złożenia przepisanej taryfy od łodzi 5 zł, od galarów i promów 7 zł 50 gr. Właścicielom łodzi i galarów, którzy w tym terminie swoich objektów nie poddadzą ocechowaniu, zostanie zabronione używanie tychże na Wiśle.

— **JAZDA WOZAMI JEDNODYSZLOWEMI.** Wczoraj rano odbyła się w magistracie krak. konferencya w sprawie uregulowania ruchu ulicznego szczególnie w dni targowe, kiedy okoliczni wieśniacy zjeżdżają masowo do miasta. Przedmiotem narad były żądania naczelników **gmin wiejskich, by zniesiony** został przepis o obowiązkowem prowadzeniu konia, w razie, gdy zaprzęg posiada tylko jeden dyszel. Uczestnicy konferencyi zgodzili się na żądanie naczelników gmin, przyczem postawili warunek, aby koń był odpowiednio przyprzęgnięty do dyszla, a jazda na skrzyżowaniach ulic i w Śródmieściu odbywała się wolno.

— **CENY NA TARGU WCZORAJSZYM** nie uległy znaczniejszym zmianom. Za 1 kg ryb płacono: karp 4.50—5 zł, szczupak 5 zł. lin 4 zł, ryby wiślane 5.50 do 6 zł.

— **O OBRAZĘ CZCI.** Wczoraj, w drugim dniu rozprawy b. posła Jana Stapińskiego przeciw dr Wojnarowi i Jaślarowi przed ławą przysięgłych w krakowskim sądzie obw. karnym przesłuchani zostali świadkowie, zawnioskowani przez obronę dla poparcia dowodu prawdy. W dniu dzisiejszym nastąpi przesłuchanie dalszych świadków oraz znawców radcy górniczego Bocheńskiego i profesora geologii St. Nowaka. Dziś w godzinach popołudniowych oczekiwany jest wyrok.

— **PODEJRZANA BLACHA.** W ekspozyturze urzędu śledczego „pod Telegrafem“ przy ul. Kanoniczej 24 znajduje się pewna ilość blachy cynkowej podejrzanego pochodzenia. Zgłoszenia w celu jej rozpoznania przez poszkodowanego w godzinach urzędowych przyjmuje kierownik II Brygady śledczej.

— **OSZUSTWA NA SZKODĘ KUPCÓW KRAKOWSKICH.** Organa policyi państwowej w Dębicy aresztowały tymi dniami prywatnego urzędnika Stanisława Schusta za kradzież 720 dolarów ameryk. na szkodę Włodzimierza Ropskiego z Dębicy. Aresztowany Schust miał dopuścić się szeregu oszustw na szkodę szeregu nieznanych krakowskich kupców. Poszkodowani mogą zgłosić swe pretensye do policyi w Dębicy.

Jak żydowska młodzież akademicka uczci dzień otwarcia Wszechnicy hebrajskiej w Jerozolimie

Dziś, w sobotę, dnia 14 marca odbędzie się z inicyatywy „Ogniska“ zebranie przedstawicieli organizacyj młodzieży akademickiej celem naradzenia się nad godnem uczczeniem dnia, w którym nastąpi uroczyste otwarcie Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie. Zebranie odbędzie się w lokalu „Ogniska“ (Zielona 7.) Początek o godzinie 6 wieczór.

Tajemnica śmierci dziewczyny na Łobzowie.

Urząd śledczy „pod Telegrafem“ został wczoraj o godz. 10 rano powiadomiony, że na polach Łobzowa koło Bronowic małych leżą zwłoki młodej dziewczyny, wyciągnięte z pobliskiej Młynówki. Wydelegowani na miejsce ajenci policyjni przystąpili do stwierdzenia identyczności zmarłej. Okazało się, że jest to 19-letnia Helena **Ojczykówna**, zatrudniona jako nakładaczka w drukarni „Głosu Narodu“. W czasie dochodzeń wyszło na jaw, że Ojczykówna była w zajęciu po raz ostatni we wtorek dnia 10 bm. i o godz. 8-ej wieczór udała się w stronę domu. Ojczykówna była sierotą, a mieszkała u ciotki swej w Bronowicach małych, dokąd przychodziła zwykle o godz. 9-ej wieczór. Krytycznego dnia została prawdopodobnie napadnięta i wrzucona do Młynówki. Aczkolwiek niema widocznych śladów obrażeń na zwłokach, to jednak niezwykłe wygięcie rąk nasuwa przypuszczenie, że nieszczęśliwa musiała stoczyć walkę z napastnikiem. Samobójstwo Ojczykówny jest mało prawdopodobne a to zarówno ze względu na bardzo niski stan wody w Młynówce, jak również na spokojne usposobienie dziewczyny.

Na miejscu wypadku zjawiła się komisya sądowo-lekarska, poczem zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej. Policya prowadzi śledztwo celem ustalenia przyczyny tragicznej śmierci Ojczykównej.

Dalsze śledztwo w sprawie przyczyn pożaru na lotnisku rakowickiem

Przez cały wczorajszy dzień wojskowe władze sądowe i prokuratorskie prowadziły dalsze śledztwo w sprawie katastrofalnego pożaru na lotnisku w Rakowicach. Dotąd aresztowano ogółem 5 osób, wszystkie zatrudnione w warsztatach lotniczych. Stwierdzono, że pożar istotnie wybuchł w tym czasie, gdy kilku robotników warsztatowych wykonywało prywatne roboty w małej ubikacyi, przylegającej do hangaru. Robotnicy posługiwali się lampką acetylenową, przyczem jeden z nich wskutek nieostrożności spalił na sobie część płaszcza roboczego i opalił włosy. Według przypuszczenia ogień przeniósł się do hali, a wskutek ogromnego przesycenia wnętrza hangaru materyałami łatwopalnemi, rozszerzył się z momentalną szybkością i ogarnął cały hangar. Nie wyjaśniono jeszcze dotąd tajemniczych fałszywych alarmów, które prawdopodobnie miały na celu zdezoryentowanie straży i opóźnienie akcyi ratowniczej. Policya prowadzi śledztwo w sprawie alarmu na ul. Miodowej, gdzie niewyśledzeni osobnicy rozbili szybkę aparatu alarmowego, poczem według zeznań świadków mieli zbiedz. Jak słychać, komisya wojskowa, prowadząca dochodzenia w Rakowicach stwierdziła brak należytego dozoru objektów wojskowych na lotnisku, gdyż osoby cywilne miały bez kontroli wstęp na lotnisko. Z powodu tych zaniedbań będą winni pociągnięci do odpowiedzialności.

— **WŁAMANIE DO STRAGANU.** W nocy z dnia 12—13 bm. nieznani sprawcy włamali się do budki przy ul. Mostowej i skradli różne materye wartości około 1,000 zł. Dochodzenia w toku.

— **PORZUCONE NIEMOWLĘ.** Bujowa Dorota, stróżka domu przy ul. św. Tomasza, l. 29 znalazla porzucone dziecko płci męskiej liczące około 5 tygodni, ubrane w 2 koszulki białe płócienne, na głowie biała płócienna chusteczka w czerwone kwiaty. Niemowlę oddano do żłóbka miejskiego.

—o-o—

— **ZGROMADZENIE KUPCÓW PODGÓRSKICH** odbędzie się 15 marca 1925, o godz. 11-ej przedpoł. w Podgórzu, przy ul. Twardowskiego, **(Bóżnica Zuckera)**, z następującym porządkiem dziennym:

1) Organizacya kupiectwa Podgórskiego;
2) Wybór Wydziału Wykonawczego; 590
3). Aktualne sprawy zawodowe.

Na zgromadzenie to zaprasza całe kupiectwo podgórskie **Wydział Krak. Stow. Kupców.**

—o-o—

— **DNIA 15 MA[illegible]** odbędzie się w sali Starego Teatru dancing p[illegible]łudniowy Sekcyi tenisowej Jutrzenki. Początek o g. 3·30, koniec o g. 7-ej. 586

— **ZWIĄZEK ZAWODOWY URZĘDNIKÓW PRYWATNYCH W KRAKOWIE**, ul. Sławkowska 6, I. p. Dziś dnia 14 marca o godz. 5-ej popołudniu Walne Zgromadzenie. Na porządku dziennym statut i wybory. Obecność wszystkich członków konieczna. 583

—o-o—

— **MIASTU NASZEMU PRZYBYŁO ZNOWU JEDNO PRZEDSIĘBIORSTWO** światowej sławy firma „SALAMANDRA“, magazyn obuwia, Kraków Floryańska 18, który lokale swoje urządził z największą wykwintnością i przepychem przewyższającym urządzenia tego rodzaju zagranicznych przedsiębiorstw. — Znana jakość obuwia firmy „SALAMANDRA“, piękne wystawy i wewnętrzne urządzenia projektowane i wykonane przez Spójnię Budowlaną Stryjeński, Mączyński i Korn. Roboty stolarskie przez fabrykę J. Steinberga, instalacye elektryczne przez inż. P. Króla, zapewnia nowemu przedsiębiorstwu jak najliczniejszą klientelę. — Fachowe kierownictwo objął p. Walenty Jakubowski, były współpracownik pierwszorzędnych firm krakowskich.

—o-o—

— **PRZY ZAPARCIU, ZABURZENIACH W TRAWIENIU I KONGESTYI**, używać należy rano, naczczo szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Doświadczenia przeprowadzone na klinikach chorób wewnętrznych stwierdziły, że woda Franciszka Józefa jest nadzwyczaj dobroczynnym środkiem odprowadzającym. „Do nabycia w aptekach“. 552

—o-o—

— **KUNEROL**, najlepsza i najtańsza namiastka smalcu.

—o-o—

— **PRZYGOTOWANIA DO ZABAWY PURYMOWEJ DLA DZIECI**, która się odbędzie w niedzielę dnia 15 bm. o godz. 3 pop. w sali Tow. Rolniczego, są na ukończeniu. Wieczór urozmaici korowód masek. Tańce wschodnie i chińskie kierowane przez prof. Teppera. Fotograf, mocowanie, menuet, utwory prof. art. mal. Schönberga, a nadto koncert muzyczny pod batutą prof. Fleschnera.

—o-o—

— **WIELKA REDUTA** na rzecz żyd. inwalidów w sali Saskiej, dnia 28 marca 1925, będzie ostatnią piękną zabawą tegorocznego karnawału. — Posiedzenie komitetu zabawowego odbędzie się w poniedziałek 16 bm. o godz. 6 wieczór w sali „Solidarności“ przy ul. Zielonej 10. 209

—o-o—

— **WIECZÓR PIEŚNI LUDOWYCH** M. Geburtiga, poprzedzony słowem wstępnem N. Mifelewa odbędzie się w niedzielę 15 marca br. o godz. 7'30 wieczór w sali Kahału. W wieczorze biorą udział p. pp. Kiibnówna, Opoczyński, dyr. Sperber, Sperber jun. i Zyndel. Przy fortepianie p. J. Hofman. Wieczór wzbudził wielkie zainteresowanie. Znaczna część biletów rozsprzedana. Pozostałe bilety do nabycia przy kasie od godz. 6'30 wieczór. 581

—o-o—

— **W SOBOTĘ d. 28 MARCA** odbędzie się zabawa wiosenna dla starszej młodzieży.

Ze sportu.

Tydzień bieżący zapowiada się bardzo interesująco. Obok bowiem jeszcze niektórych spotkań lokalnych goszczą u nas dwie drużyny pozamiejscowe. Makkabi zaczyna właściwy swój sezon piłkarski dopiero na przyszły tydzień zawodami z Wawelem. W b. tygodniu gra jeszcze dla treningu z Uranią. Drugoklasowa ta drużyna należy do najsilniejszych zespołów swej klasy i stale wykazuje dzięki energicznemu kierownictwu postępy. Zawody mistrzowskie Uranii w r. u. były zawsze nader interesujące. Urania była jedynym klubem, który podówczas jeszcze silnemu Podgórzowi odebrał wszystkie cztery punkta w mistrzostwie i tem samem umożliwił Makkabi uzyskanie mistrzostwa grupy. Drużyna ta składa się z młodych nader ambitnych graczy, których cechuje nadzwyczajna ofiarność i szybkość. Makkabi musiała dobrze walczyć, by wyjść zwycięską z tych zawodów. W barwach Makkabi będzie grał ponownie Nebenzahl, który już rozpoczął racyonalny trening. W przyszłym tygodniu będzie też już czynnym Schneider II, zdyskwalifikowany swego czasu na 6 miesięcy. Atak Makkabi wystąpi znowu w odmłodzonej formie. Zawody z Uranią odbędą się w sobotę o godz. 3'30. W niedzielę o godz. 11'30 gra rez. Makkabi z Gwiazdą, silną podgórską drużyną. Cracovia ściągnęła na niedzielę Toruński K. S. Jest to jeden z najlepszych klubów zach. Polski, kto ry odniósł szereg zwycięstw nad pierwszorzędnemi drużynami krajowemi.

Wisła gra z Ruchem śląskim, który może zanotować tego roku poważne sukcesy nad Wartą poznańską i nierozegraną z Wawelem krak.

W drugiej klasie rozpoczynają się już mistrzostwa. Na pierwszem miejscu stoi spotkanie Zwierzyńca ze Spartą, które odbędzie się na boisku Makkabi w niedzielę popoł.

SEKCYA HIPPICZNA MAKKABI rozpoczyna z dniem 15 bm. sezon tegroczny. Jestto jedyna w całej Polsce sekcya, konna w klubie sportowym. W ubiegłym roku wyszkoliła sekcya około 260 jeźdźców. Również i w br. przystępuje sekcya do rozpoczęcia ćwiczeń na bardzo szeroką skalę. Szesnaście rasowych koni, pierwszorzędnie przez zimę ujeżdżonych znajdzie swe pomieszczenie w stajniach Makkabi.

Na ostatnio odbytem Walnem Zgromadzeniu Sekcyi wybrano kierownikiem rotmistrza Immerglücka, który w r. u. położył niezmierne usługi dokoła rozwoju sekcyi. Sekretarzem sekcyi wybrano Dr. Kleinhändlera (Floryańska 44), który tamże też przyjmuje wpisy członków i udziela wszelkich informacyi. Ćwiczenia będą się odbywały pod kierownictwem rotmistrza Immerglücka, jakoteż specyalnie zaangażowanych instruktorów. Ażeby udostępnić szerokim warstwom swych członków i sympatyków ten nader miły i zdrowy sport, obniżono opłaty do minimum, tak, iż są obecnie dostępne dla każdego. Sekretaryat sekcyi lekkoatletycznej Makkabi mieści się u p. Brandeisa Grodzka 61.

K. S. „URANIA“ komunikuje nam: Onegdaj odbyło się Walne Zgromadzenie K. S. „Urania“ w Krakowie przy licznym udziale członków. Przez aklamacye wybrano następujący Zarząd. Prezes adw. dr. Br. Feller, zastępca prezesa Kpt. Rerutko P., Wiceprezesi pp. por. Smenda R., Krajewski Teodor, por. Filas St., Sekretarz: Wolski, skarbnik Czekaj Fr., zast. Lorenc St., Członkowie wydziału pp. por. Lejczak T., Ścigalski J. Biliński J. i Feil J., Kierownictwo Sekcyi p. n. por. Smenda R. zast. Wolski J. Kpt. drużyn Fausek i Feigel Br.

Klub liczy ogółem 150 członków z tego czynnych 50-ciu. Posiada zorganizowane dwie drużyny, które rozegrały w roku ubiegłym łącznie z mistrz. 45 zawodów footbal. Powołano do życia sekcye lekkoatletyczną i kulturalno oświatową. Protektorat nad Klubem objęli WPanowie płk. Patoczka Rudolf Dowódca 5. p. a. c. oraz ppłk. Gorkiewicz Czesław.

Z ekranu.

„PAJĄKI PARYŻA“ (Kinoteatr „Reduta“).

Pierwsza serya zawiera tylko 10 aktów i to aktów porządnych i solidnych. Mamy bowiem przed sobą dramat psychologiczny o wielkim awanturniku i finansowym korsarzu Malespanie, który dziesiątki ofiar ma na swem sumieniu. Ale każdy bandyta ma swoją chwilę słabości, nie ominęła ona więc i Malespana, który pod schyłku swego życia ujrzał nagle swego nieślubnego syna i z nim się pogodził. Na tłok treści przygniata i rozsadza architektonikę tego dramatu, który zawiera jednak sporo interesujących także i kiniarza momentów. A więc, wesele na prowincyi dostarcza mnóstwo typów o komicznem zabarwieniu. Albo próby zemsty waryata połączone z ucieczką ofiar. A nadewszystko interesuje gra artystów.

Sandra Milowanów ma prześliczny uśmiech. Czyście zauważyli, że najladniej się śmieją ludzie o smutnych twarzach i zadumanych, w daleką podróż wybierających się oczach? Taki uśmiech ludzi smutnych rozjaśnia twarz przebłyskiem szczęścia, które tylko z daleka do człowieka daje znaki porozumiewania się jakgdyby wiedziało, że człowiek smutny nie może w nie uwierzyć. Niestety smutna Sandra Milowanów nie umie całować. Czyżby chciała tem zaznaczyć, że ludzie smutni nie umieją także całować? Nie piszę teraz traktatu o tem, jak ludzie całują, ale zdaje mi się, że człowiek smutny wkłada w całus całą modlitwę swego udręczonego serca, całą tęsknotę swej osamotnionej duszy.

Niesamowitym i bardzo przystojnym aktorem był Herman, który grał rolę waryata mszczącego krzywdy zmarłego swego przyjaciela na pająku Paryża Malespanie. A Biscot był „najlepszym“ komikiem francuskim. Jest to ciekawy typ artysty, który działa tylko mimiką twarzy. Rejestr bowiem środków ekspresyi komicznych u Biscota jest bardzo skromnym. Gdy się go raz widziało, można sobie wyrobić zdanie o jego artyzmie. Biscot nie jest transformistą i pobudza do śmiechu albo cylindrem albo zbyt szerokim chałatem. W każdym razie pobudza do śmiechu, co nie o wszystkich „komikach“ można powiedzieć. **Moasst.**

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI.

— **„DON JUAN“ Z J. WĘGRZYNEM.** Teatr miej im. J. Słowackiego daje dzisiaj po raz pierwszy romantyczny poemat hiszpański Josego Zorrilla „Don Juan“ w świetnym przekładzie Stanisława Miłaszewskiego z udziałem sławnego już na całą Polskę wykonawcy roli tytułowej p. J. Węgrzyna, artysty Teatru Narodowego. Dekoracye do wszystkich obrazów, projektowane przez mistrza W. Drabika, użyczone uprzejmie przez Zarząd stoł. m. Warszawy. Ze względu na niebywałe zainteresowanie dziełem i gościną J. Węgrzyna, która obliczona jest tylko na krótki czas, kasa sprzedaje bilety odrazu na 4 przedstawienia. Tłumacz „Don Juana“ St. Miłaszewski przybywa na dzisiejszą premierę do Krakowa. Podczas przedstawień „Don Juana“ po podniesieniu kurtyny nikt bez wyjątku na salę wpuszczony nie będzie. W niedzielę popołudniu „Szklana góra“.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Don Juan“ (premiera).

Niedziela: pop. „Szklana góra“; wieczorem „Don Juan“.

BAGATELA

Sobota: pop. „W sieci“; wiecz. „Żoneczka z Variete“.

Niedziela: pop. „Taniec o północy“; wiecz. „Żoneczka z Variete“.

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI“

Sobota: pop. „Hrabina Marica“; wiecz. „Cloclo“.

Niedziela: pop. „Perły Kleopatry“; wiecz. „Hrabina Marica“.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH

WARSZAWA: „Ślubowanie“. Obraz usnuty na tle tragedyi [illegible]ego „Dybuk“. W roli głównej wybitni artyści żydowscy.

UCIECHA: „K. K. K.“ (Kobiety, kobietki i karty). Dramat w 8-miu aktach wytwórni Paramount.

SZTUKA: „Świat i półświatek“. Dramat erotyczny w 8-miu aktach z R. Szyncel w roli gł.

REDUTA: „Pająki Paryża“. Dramat w 10-ciu aktach z Biscotem w roli głównej.

WANDA: „Arabka“. Dramat europ.-wschodni w 8-miu aktach, z Jacobini i Liedtke w roli głównej. gramowo — wesoła komedya.

NOWOŚCI: „Fiołki cesarskie“. Wielki podwójny dramat z udziałem śpiewaczki franc. Maryi Truem.

Z KRAJU.

W sprawie uczczenia dnia 1 kwietnia

Lwów. (Tel. wł.) Egzekutywa Organizacyi Syonistycznej dla Wsch. Galicyi uchwaliła urządzić w całym kraju z okazyi nastąpić mającego w dniu 1 kwietnia 1925 otwarcia uniwersytetu hebrajskiego w Jerozolimie uroczystości z udziałem żydowskich posłów i senatorów, członków Egzekutywy i Rady Partyjnej, tudzież syońskich komitetów okręgowych.

Wielki proces o szpiegostwo we Lwowie

Rozprawa przeciw b. oficerom U. N. R. Kowaleńce, inż. A. Melnykowi i tow. oskarżonym o zbrodnię szpiegostwa w związku z działalnością służby Bessarabowej — o czem donosiliśmy — toczy się w dalszym ciągu przy drzwiach zamkniętych. Z powodu odmowy trybunału odczytania aktu oskarżenia także w języku ukraińskim oskarżeni odmawiają składania zeznań. Wczoraj główni oskarżeni Kowaleńko i Melnyk zgłosili się jako chorzy i przedstawili niemożność zjawienia się na sali rozpraw. Trybunał zarządził zbadanie stanu choroby przez sądowych lekarzy. Po konsultacyi potwierdzili lekarze zapodania wymienionych.

Celem przesłuchania wezwano zatem trzeciego z kolei oskarżonego Załenego, który również odmówił stawienia się na sali rozpraw, dopóty nie zostanie mu odczytany akt oskarżenia także w języku ukraińskim. Wobec odmowy trybunału wezwano czwartą z kolei oskarżoną prof. Wachnianino, która zajęła identyczne stanowisko, co Załeny. Trybunał przystąpił tedy do odczytania ich zeznań ze śledztwa na policyi i w sądzie, co trwało do 2'30 popołudniu. Na tem rozprawę odroczono. Szczegółów zeznań ze względów na poufność procesu podawać nie wolno.

—o-o—

DEFRAUDACYE JEDNEGO Z FILARÓW ENDECKIEJ MŁODZIEŻY AKAD. „Głos polski“ podaje:

Od kilku dni warszawski świat akademicki poruszony jest wykryciem bardzo poważnych malwersacyi pieniężnych, popełnionych przez studenta uniwersytetu, Słupeckiego, na szkodę kilku organizacyi akademickich.

Słupecki jest prowodyrem organizacyi endeckich.

znanym antysemitą i jednym z autorów wniosku wykluczającego słuchaczy- Żydów z Bratniej Pomocy. Słupecki defraudował z początku drobne sumy, które pokrywali dotąd jego koledzy partyjni.

Przed niedawnym czasem defraudant Słupecki przyjął posadę w biurze „Ligi obrony powietrznej państwa", gdzie dopiero znalazł godny rozwinięcia swych zdolności teren. Ostatnio przeprowadzone dochodzenia wykazały, iż z funduszów L. O. P. P. defraudował Słupecki okrągłą sumę 6,000 zł.

Słupeckim zajęła się prokuratura.

Akcye bankowe, handlowe i przem.

	Transakcye	
	13 III.	12 III.
Polski Bank Przem. I-VIII	—	0·35
Bank Hipoteczny	0·60	0·62
Bank Małopolski	0·62	—
Ziemski Bank Kredyt.	—	0·16
Powszechny Bank Kred.	—	—
Bank Komercyalny I—IV	—	—
Bank Zw. Sp. Zarobkow.	—	13·00
Polskie Tow. Handl.	0·31 – 0·34	13·[illegible]5 – 13·35
Handl. Sp. akc. „Impex"	—	—
Pharma" Mag. Jawornicki"	—	1·00
Tow. han. Bracia Rolniccy	—	—
„Polski Glob"	—	—
Żegluga Polska	—	—
Zieleniewski I—IV	13·75 – 13·90	12·80 – 13·25
H. Cegielski, Poznań	0·56 – 0·59	0·59
Parowozy I—V.	0·68	0·60
„Automo[illegible]" fabr. samoch.	—	—
„[illegible]" fabr. masz. roln.	—	—
[illegible] Zakł. G. [illegible]	—	—
„Trzebinia" [illegible]	0·56 – 0·58	0·58 - 0·62
Zakłady amunic. „[illegible]"	1·10	—
„[illegible]" fabryka cementu	—	—
[illegible] Zak. Gor. S. A.	4·45 - 4·56	4·50
„[illegible]" Tow. dla prz. gór.	1·45	1·40 – 1·45
Polska Nafta	0·55	—
„[illegible]" Naft. Sp. akc.	—	—
„[illegible]" T. A.	—	—
„Strug" Przem. drzewny [illegible]	0·6[illegible]	—
„[illegible]" Powsz. zakł. bud.	—	—
Syndykat koszyk. Kraków	—	—
Fabr. przetw. [illegible] w Trzebini	—	—
„Azot" I - IV.	0·30 – 0·32	0·30
„[illegible]"	—	—
„[illegible]" Przemysł spir. [illegible]	—	0.95
Fabr. cukru w [illegible]	4·50 – 4·60	4·00
Cukrownia Chybie [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	—	—
Fabr. porcel. w Ćmielowie	—	—
[illegible] w [illegible] I-I.	—	0·22 - 0·2[illegible]
[illegible]	—	
Fabr. [illegible] w Mysłen[illegible]	—	— —

Giełda warszawska z dnia 13 b. m. (PAT) Cyfry w złotych. Dolary [illegible] tranz. 5·17 – [illegible] — — — — pożyczka złota 840 milionowa — — pożyczka dolarowa 3.59 [illegible] Belgia tranz. 26·[illegible]6 – Holandya tranz. 207·25 Londyn tranz. [illegible] Nowy Jork tranz. 517 — Paryż tranz. [illegible] Praga tranz. 1·41— Szwajcarya tranz. 99·95 Wiedeń tranz. 72·95 Włochy tranz. 21·04

Giełda warszawska z dnia 13 b. m. (PAT) Akcye. Cyfry w złotych. Bank Małopolski Kraków — [illegible] Przemysłowy Lwów 0·50 Bank Zw. Sp. Zar. Poznań 12·[illegible]0 [illegible] 0·53— — — Wilno 0·25 — Cukier Warszawa 3·76 — — — Cegielski 0·60 — — [illegible] Parowozy 0·64 — — — Zawiercie 13·40 Żegluga 0·[illegible]0 Polska Nafta 0·— Siła i Światło 0·45 — — [illegible] 0·[illegible]0 Starachowice 2·21 — — — Pocisk 1·38 — Zieleniewski 13·25 Żyrardów 12·[illegible]0 Chodorów 4·60

Giełda wiedeńska z dnia 13 b. m. (PAT) Dewizy. Amsterdam 28.[illegible] Zagrzeb [illegible] Belgrad 1158 Berlin [illegible] Bruksela [illegible] Budapeszt [illegible] Bukareszt [illegible] Chrystiania [illegible] Kopenhaga [illegible] Londyn [illegible] Madryt [illegible] Medyolan [illegible] Nowy Jork [illegible] Paryż [illegible] Praga [illegible] Sofia [illegible] Sztokholm [illegible] Warszawa [illegible] Zurych [illegible] Dolary [illegible] Belgijskie [illegible] bułgarskie [illegible] duńskie [illegible] marki niemieckie [illegible] angielskie [illegible] francuskie [illegible] holenderskie [illegible] włoskie [illegible] jugosłowiańskie [illegible] norweskie [illegible] polskie [illegible] rumuńskie [illegible] szwedzkie [illegible] szwajcarskie [illegible] hiszpańskie [illegible] czeskie [illegible] węgierskie [illegible] tureckie [illegible]

[illegible] Austr. renta kor. 4·3 [illegible] tureckie 412 — Bodenkredit 220 — austr. zakł. kred. 16·8[illegible] — koleje austr. [illegible] [illegible] Alpiny [illegible] Zieleniewski [illegible] — Silesia 13— Galicja 12·[illegible]5 — [illegible] Bank małopol. [illegible] Bank hipot. [illegible] Portland cement [illegible] — Nafta [illegible] — — [illegible] [illegible] Tepege 204/2 —

* * *

Zurych, 13. 3 PAT. Paryż 26.62, Londyn 24.82, Nowy Jork 5.18,6, Belgia 26.15, Włochy 21.02, Hiszpania 73.65, Holandya 207, Berlin 1.23,5, Wiedeń 73.05, Sztokholm 140, Oslo 79.45, Kopenhaga 93 i pół, Sofia 378 i pół, Praga 15.40, Warszawa 100, Budapeszt 0.72, Białogr[illegible] 8.35, Ateny 7.80, Konstantynopol 2,65, Bukareszt 2.55, Helsingfors 13.05, Buenos Aires 1.95.

Ile skarb państwa stracił na Guzohanie?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 13 3. (Sin) W związku z głośnemi nadużyciami jakie wykryto w państwowym urzędzie żywnościowym (Guzohanie) ministeryum spraw wewnętrznych zarządziło likwidacyę tego urzędu. Obecnie drogą ugody zdołał skarb państwa uzyskać od części dłużników swe pretensye, w innych wypadkach sprawę skierowano na tory sądowe. Dotychczas skierowano na drogę sądową pretensye wobec następujących firm: Centrala handlowa spółek i kółek rolniczych (61 tys. zł.) Dom handlowy Bronisław Rydzewski i Bank Przemysłowy w Warszawie (94 tys. złotych), Zygmunt Grochowski (86 tys. złotych), Spółka akc. Baranowicze (80 tys. złotych), Bank Warszawski w Gdańsku (30 tys. zł), Dom handlowy Józef Rosenwasser (11 tys. zł), Stefan Lubomirski (62 tys. zł), Stanisław Nowak (53 tys złotych).

Kilka firm, będących dłużnikami Guzohanu ogłosiło upadłość wobec tego pretensye skarbu państwa w stosunku do tych firm rozpatrywane są w postępowaniu upadłościowem. Są to następujące firmy: Związek handlowy rolniczy polski (420 tys. zł), Młyn słodowski (135 tys. zł), Krajowe towarzystwo żywnościowe (82 tys. zl.). Nadto przeciwko kilku firmom podjęto środki karne.

Zauważyć należy, że komisya śledcza z ramienia sejmu przeprowadza obecnie szczegółowe dochodzenia w sprawie nadużyć w Guzohanie.

Rozkładające się zwłoki młodej dziewczyny w przechowalni bagażu

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa. 13 3 (Sin) W przechowalni bagażu na dworcu wschodnim w Warszawie zauważono od kilku dni iż z pokoju, w którym przechowane są bagaże rozlega się fetor nie do zniesienia. Postanowiono więc sprawę zbadać. W obecności urzędników policyjnych zrewidowano pewną walizę, z której jak się okazało pochodził ów przykry zapach. Po otwarciu walizy przedstawił się obecnym widok ścinający krew w żyłach. Oto w walizie znaleziono w stanie zupełnego rozkładu zwłoki dziewczyny w wieku 17 do 20 lat, bez głowy, rąk i nóg. Walizę oddano do przechowania przed 10 dniami pomiędzy 11 a 12 godziną w nocy. Władze śledcze rozpoczęły energiczne dochodzenia celem wyświetlenia strasznej tajemnicy.

Teroryści wiedeńscy grożą drugim zamachem.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 13. 3 (D.) Wiceprezydent austryackiego zgromadzenia narodowego dr Dinghoffer otrzymał dziś anonimowy list z pogróżkami. Autor listu zapowiada, iż wkrótce spotka dra Dinghofera podobny los do tego, który dotknął przyjaciela jego Betlauera.

Wobec tych pogróżek przydzielona została posłowi Dinghofferowi straż policyjna.

Pogróżki te niezbicie dowodzą, że zamach na Bettauera był inspirowany przez organizacyę terorystyczną.

— SPRAWOZDANIE ZE ZJAZDU SYONISTÓW W WARSZAWIE. Dziś w sobotę o godz. 7·30 wieczorem odbędzie się w lokalu organizacyi syon. przy ul. Stradom 15 zebranie, na którem delegaci złożą sprawozdanie z obrad zjazdu syonistów w Warszawie. Wstęp mają członkowie organizacyi syonistycznej.

Zniżenie cła od mac

Warszawa, 13. 3 Sin. Ministerstwo skarbu zarządziło zniżenie cła od mac o 60 proc. Rozporządzenie będzie w mocy przez 30 dni.

Otwarcie Oddziału!

Dnia dzisiejszego o godzinie 10 przedpoł. otwieramy nasz Oddział w Krakowie.

MODELE OBUWIA ŚWIATOWEJ MARKI »SALAMANDRA« SĄ MIARODAJNYM CZYNNIKIEM MODY.

Salamandra Spółka z ogr. odp.

KRAKÓW FLORIAŃSKA 18.

Każdy kupujący w dniu otwarcia otrzyma upominek przy zakupnie towaru za kwotę wzwyż zł. 20.

PRZEWODNIK HANDLOWY.

Artykuły apteczne

DROGUERYA EUGENIUSZA MERTZA Kraków Wolnica 5 poleca artykuły apteczne i toaletowe po cenach przystępnych.

Artykuły gospod.

Urządzenia kuchenne, domowe i różne nowości

A. SATTLER GERTRUDY 24.

Tel. 4162. Tel. 4162.

Elektrotechnika

„LUX“ Kraków 2 pl. Dominikański 4.

Urządzenia elektr. Wszelkie naprawy Sprzedaż materyałów

Porady i kosztorysy bezpłatnie. Telefon Nr. 3226.

Firanki

od najskromniejszych do najwspanialszych, portyery madrasowe zagr. po cenach fabrycznych hurtownie i detalicznie poleca firma

Lipschütz i Weitz, Grodzka 71

FUTRA

ZAKŁAD KUŚNIERSKI **M. ROTBLUM** UL. FLORYAŃSKA 8.

FORTEPIANY

FORTEPIANY PIANINA FISHARMONIE

Skład

HELENA SMOLARSKA Kraków Szewska 9. Tel. 4365

Sprzedaż na raty do 10 miesięcy. Wybór olbrzymi

Galanterya

BAZAR WENECKI Kraków, Rynek gł. 11

poleca w wielkim wyborze korale branzoletki, broszki, artykuły podarunkowe hurtownie i częściowo.

Meble

Meble stylowe luksusowe biurowe, dekoracye wnętrz poleca M. Pleszowski, Kraków, Mały Rynek 2. Telefon 41 6.

Maski

balowe i charakterystyczne ordery kotylionowe. Wiktor Wanderer, Kraków, ulica Szewska L. 21.

Porcelana

Porcelanę, kryształy, szkło i lampy poleca **H. Statter Kraków** ulica Grodzka L. 39.

Płaszcze gumowe

i impregnowane we wszelkich rodzajach.

KURTKI SKÓRZANE nappa od najtańszych do najlepszych.

RĘKAWICZKI SKÓRKOWE damskie, męskie i dziecięce w bardzo wielkim wyborze poleca:

A. BROSS Kraków, Floryańska L. 44.

Narożnik obok Bramy 1:4 Floryańskiej.

Radio

RADJOŚWIAT Kraków, Grodzka 32

Wszystko na składzie po najtańszych cenach.

„UNIWERSUM“ biuro maszynowe, Kraków. ul. św. Marka 5 poleca w wielkim wyborze radioaparaty odbiorcze, lampki katodowe i części składowe.

Szkło

Szlifiernia szkła i luster **K. Weroniecki**, Kraków, pl Szczepański L 7. Lustra meblowe, szyby automobil i latarń, szyby lustrowe okienne półlustrowe i ornamentowe. Odnawia stare lustra

Pierwsza małop. fabryka zwierciadeł i szlifiernia szkła Sp. z ogr. odp. Kraków Grodzka 60, Tel 40 8 i 42 , poleca szyby i lustra szlifowane po cenach przystępnych

Spedycya

Cracovia Sp. transportowa i biuro spedycyjne ul. Grodzka 60. Tel. 4078.

Szlifierz

SPECYALISTA szlifierz brzytew dobiera fachowo wg zarostu. najlepsze brzytwy od 5–7 zł **J. MYSZKOWSKI** Kraków, Dietlowska L. 46

Węgle

Węgiel śląski ..owy i dąbrowski dostarcza wagonowo POLSKA SP. WĘGLOWA, ul. Andrzeja Potockiego 3 Tel. 4075. Tel. 4075.

Złoto, srebro

Wielki wybór! Zegarki, brylanty, perły, i wyroby srebrne najtaniej poleca GOLDSTEIN I GRÜNBERG Kraków, ul. Bożego Ciała róg Dietla róg Dietla 4

REKLAMA dźwignią handlu

DANCINGI DOMOWE urządza światowej marki GRAMOFON „His masters voice“ **„GŁOS SWEGO PANA“**

Gramofon ten najnowszej konstrukcyi (system RADIO z podkładką mikrofonową) uznany przez pierwszorzędnych znawców całego świata za najlepszy. Wzorowa reprodukcya bez szmerów. Wielki wybór płyt, również żydowskich i hebrajskich kantorów: ROZENBLATTA. KWARTJNA SIROTY.

THE GRAMOPHONE Co, Limited, LONDON. Jeneralny reprezentant na Polskę:

JÓZEF WEKSLER Kraków, Floryańska 25. Lwów, Sykstuska 7.

Bawi obecnie w Krakowie

bardzo zdolny i nader uczciwy

zarządca domów w Berlinie

sam właściciel realności, który przyjmie zarząd kilku większych domów w Berlinie.

Gotów jest wypłacić natychmiast większe kwoty, jako zaliczki na czynsz najmu.

W Krakowie pozostaje do poniedziałku 16. bm. i przyjmuje codziennie między 11 i 12 przedp. i od 2—3 popoł. w Hotelu Royal, pokój No 37, A. Einhorn.

Ważne dla wojska i straży pożarnej!

Wyrób i sprzedaż ozdób wojskowych i urzędniczych, hurtownie i częściowo.

Łazarz Censor Kraków, **Szewska 18** Telefon Nr. 4540. 448

Dentystyczną blachę, krążki, luty lutowne, drut wyrabia w najlepszej jakości: **S. VOGLER, Kraków, Grodzka 31.** Tel. 4349

Przeróbka stepów i odpadków. Topnia platyny i metali. Walcownia. Zamówienia z prowincyi odwrotnie.

Najprzedniejsza **Sliwowica**

שליוואוויץ של פסח

A. Schwartz Kraków

Krakowska 24. Telefon 2336.

Nakładem Gal. Sp. Wydawn. Red. Nacz. Dr. Ign. Schwarzbart. Red. odp. Dawid Laser. Nowa Drukarnia Dziennikowa, Orzeszkowej 7